

KOMUNIKAT PRASOWY nr 28/25

Luksemburg, 6 marca 2025 r.

Wyrok Trybunału w sprawach połączonych C-647/21 | D.K. i C-648/21 | M.C. i M.F. (Zwolnienie sędziego z obowiązku rozpoznania sprawy)

Niezawisłość sędziowska: uchwała o zwolnieniu sędziego z obowiązku rozpoznania przydzielonych mu spraw powinna opierać się na obiektywnych i precyzyjnych kryteriach

Powinna ona również zostać uzasadniona, aby wykluczyć, że zwolnienie z obowiązku rozpoznania sprawy mogło być arbitralne, czy wręcz stanowić ukrytą karę dyscyplinarną

W październiku 2021 r. kolegium Sądu Okręgowego w Słupsku¹ (Polska) zwolniło jedną z sędziów tego sądu z obowiązku rozpoznania około 70 spraw w toku, w których była sędzią sprawozdawczynią. Uchwała tego kolegium, przyjęta bez jej zgody, nie została jej doręczona i nie zawierała żadnego uzasadnienia. Sędzi tej odmówiono także dostępu do treści tej uchwały. Owe sprawy zostały następnie przydzielone do rozpoznania innemu sędziemu.

W ocenie sędzi działania te stanowią formę ukarania jej za próby kwestionowania prawidłowości powołania sędziego, z którym zasiadała w innym składzie orzekającym. Miałyby to być także kara za uchylenie pierwszoinstancyjnego wyroku wydanego przez sąd niespełniający wymogów prawa Unii². Zwolnienie jej z obowiązku rozpoznania spraw, jej zdaniem, miało zapobiec podejmowaniu przez nią takich prób w przyszłości.

Sędzia ta wystąpiła do Trybunału Sprawiedliwości w dwóch ze spraw, z obowiązku rozpoznania których została zwolniona³. Chce ustalić, czy w świetle prawa Unii⁴ – mimo wspomnianej uchwały i późniejszego przydzielenia każdej z tych spraw innemu sędziemu⁵ – jest ona nadal uprawniona do dalszego rozpoznawania tych spraw.

Trybunał przypomniał, że **niezawisłość sędziowska oznacza, iż sędziowie powinni być chronieni przed jakąkolwiek nieuprawnioną ingerencją mogącą wpływać na ich rozstrzygnięcia, w tym również przed nieuprawnionymi naciskami w obrębie danego sądu**. Okoliczność, że kolegium sądu może zwolnić sędziego z obowiązku rozpoznania przydzielonych mu spraw bez konieczności przestrzegania obiektywnych i precyzyjnych kryteriów regulujących to uprawnienie oraz bez konieczności uzasadnienia takiej uchwały, może zagrozić niezawisłości sędziowskiej. **Nie można bowiem wykluczyć, że to zwolnienie sędziego z obowiązku rozpoznania przydzielonych mu spraw było arbitralne, czy wręcz stanowiło ukrytą karę dyscyplinarną.**

Sąd krajowy – z zastrzeżeniem dokonania przez niego weryfikacji i potwierdzenia, że zwolnienie z obowiązku rozpoznania spraw nastąpiło z naruszeniem prawa Unii – jest zobowiązany usunąć sprzeczne z prawem skutki wywołane przez to zwolnienie. W rezultacie **należy odstąpić od stosowania uchwały kolegium i aktów wydanych w jej następstwie**, a sędzia, którą zwolniono z obowiązku rozpoznania przydzielonych jej spraw, może nadal orzekać w przydzielonych jej wcześniej sprawach.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

Pełny [tekst i, w stosownym wypadku, streszczenie](#) wyroku są publikowane na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793.

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 22964106.

Pozostańmy w kontakcie!

¹ Chodzi tu o organ kolegialny, który składa się z prezesa tego sądu i z prezesów pięciu sądów rejonowych z obszaru właściwości tego sądu. Uprawnienie do powoływania na stanowisko prezesa sądu przysługuje Ministrowi Sprawiedliwości, będącemu jednocześnie Prokuratorem Generalnym.

² Zastrzeżenia sędzi wynikały z faktu, że ci inni sędziowie zostali powołani na swoje stanowisko na podstawie uchwały Krajowej Rady Sądownictwa w składzie zmienionym w 2017 r., który nie gwarantował jej niezależności względem władzy ustawodawczej i wykonawczej, przez co nadwerżona została jej zdolność do proponowania na stanowiska sędziowskie niezależnych i bezstronnych kandydatów.

³ W dniu, gdy wystąpiła ona z wnioskami do Trybunału, sprawy te pozostawały jeszcze w jej referacie. Po zwolnieniu jej z obowiązku rozpoznania tych spraw, pytania prejudycjalne nie zostały wycofane.

⁴ Artykuł 19 ust. 1 akapit drugi TUE.

⁵ Poza tym, że sędzia ta została zwolniona z obowiązku rozpoznania przydzielonych jej spraw, została ona także przeniesiona z wydziału odwoławczego Sądu Okręgowego w Słupsku do wydziału tego sądu rozpoznającego sprawy w pierwszej instancji. Chociaż samo to przeniesienie nie jest przedmiotem przedstawionych Trybunałowi pytań, stanowi ono istotny element stanu faktycznego, tym bardziej że nastąpiło bezpośrednio po zwolnieniu tej sędzi z obowiązku rozpoznania spraw.